

ANGELÄGET

Information från
Sveriges
Släktforskar-
förbund
till medlemsorganisationerna

April 2001

2/01

Nödvändig långbänk

De goda nyheterna är, att omkring 80 av våra 129 medlemsföreningar har svarat på remissen angående reviderade stadgar för Sveriges Släktforskarförbund. Det är egentligen en enastående siffra, som visar att föreningarna verkligen är intresserade av att vi får goda och fungerande stadgar och att man, som det heter på nysvenska; "bryr sig".

De dåliga nyheterna är, att vi inte är överens. Ungefär hälften av svaren får betecknas som "JA" till det föreliggande stadgeförslaget. Ungefär hälften måste anses vara "NEJ". Vi behöver som bekant 2/3 majoritet för att få igenom nya stadgar, men remissrundan visar att det får vi antagligen inte. Hade det nu varit så, att alla de som säger "nej" gör det av samma skäl, så hade det kanske gått att slita tag i just den frågan, ändra de paragrafer som behöver ändras och sedan ha ett nytt förslag klart till riksstämman i Borås. Men så är det tyvärr inte.

Remissrundan visar att det finns tre olika punkter som väcker ogillande hos en del av våra föreningar;

1. Frågan om förbundets relationer till de regionala förbunden och andra grupper av föreningar.
2. Frågan om de "stödande medlemmarna".
3. Frågan om arbetsutskott i förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen upplever att det mesta i det utskickade stadgeförslaget har accepterats av medlemsföreningarna, men att det på just dessa tre punkter råder oenighet. Det vore kanske möjligt att via "hoppande majoriteter" lotsa igenom stadgeförslaget i befintligt skick, men förbundsstyrelsen har högre ambitioner än så.

Vi vill ju ha en så bred förankring som möjligt kring stadgarna, helst bortemot 100%. För att få det är det helt enkelt nödvändigt med ytterligare tid, med en fördjupad diskussion kring ovan nämnda tre punkter, där förmodligen den andra blir den verkliga knäckfrågan. Under paneldebatten om stadgarna vid konferensen i Leksand tycktes det dock finnas en stark vilja till kompromisser även kring denna besvärliga punkt.

Förbundsstyrelsen har tagit intryck av medlemsföreningarnas svar och kommer omgående sätta igång arbetet med att, tillsammans med berörda föreningar, försöka hitta lösningar och utvägar så att vi till Riksstämman i Borlänge 2002 har ett förslag som kan antas av alla.

Ibland är det nödvändigt med långbänkar. Förbundsstyrelsen väddar om förståelse för denna.

Ted Rosvall
Förbundsordförande

Förbundsstyrelse och funktionärer 2001-02

Ted Rosvall , <i>förbundsordförande</i>	Enåsen, Falekvarna	521 91 FALKÖPING	0515-371 05
Jan Appelquist	Alströmergatan 35	112 47 STOCKHOLM	08-698 06 04
Sam Blixt	Tällskärsgränd 7	572 62 OSKARSHAMN	0491-151 28
Thord Bylund	Granudden 2	871 40 HÄRNÖSAND	0611-203 16
Ragnar Fornö	G:a Uppsalagatan 30 A	753 34 UPPSALA	018-30 26 70
Britt Hagman	Box 2131	511 02 SKENE	0320-480 87
Gunvor Hjærtström , <i>förbundssekr.</i>	Torsvikssvängen 37	181 34 LIDINGÖ	08-731 75 07
Ingrid Nilsson	Valldammsg. 23 A	231 43 TRELLEBORG	0410-163 76
Sigurd Nygren	Måttgränd 80	906 24 UMEÅ	090-18 64 87
Kjerstin Olofsson	Lars väg 7	515 35 VISKAFORS	033-29 42 46
Annika Otfors	Hagvägen 26, Sanden	370 10 BRÄKNE-HOBY	0457-183 74
Marianne Söderfjäll	Fjällnäsgränd 34 B	982 39 GÄLLIVARE	0970-144 35
Carl Szabad , <i>kanslichef</i>	Box 3030	122 03 ENSKEDE	08-659 31 10
Elisabeth Thorsell , <i>redaktör, ShF</i>	Hästskov.45	177 39 JÄRFÄLLA	08-580 188 97
Krister L:son Lagersvärd , <i>valber.</i>	Enstavägen 22	187 35 TÄBY	08-792 07 00

Anmäl alltid adressförändringar till förbundets kansli i Stockholm, eller till kanslichefen *Carl Szabad*, 08-659 31 10.

Kontrollera också att det är rätt personer i föreningen som får ANGELÄGET. Byter ni styrelse, så informera förbundet, så att vi inte sänder ANGELÄGET till avgångna ledamöter.

ANGELÄGET är avsedd för Dig som är aktiv i föreningen.

ANGELÄGET utges av Sveriges Släktforskarförbund

Redaktör och ansvarig utgivare: Ted Rosvall

Teknisk redaktör: Gunvor Hjærtström

ISSN 0284-6349

Citat ur ANGELÄGET får göras om källan anges

	Postadress:	Besöksadress:	Telefon:	Postgiro:	Bankgiro:
Stockholm:	Box 30222 104 25 STOCKHOLM	Warfvinges väg 16, 4tr Kungsholmen	08-695 08 90 08-695 08 24, fax	15 86 22-1	462-8848
Göteborg:	Tredje Långgatan 39, 2tr 413 27 GÖTEBORG	Tredje Långgatan 39	031-42 33 11 03-42 65 76, fax		
	Hemsida: www.genealogi.se		E-post: genealog@genealogi.se		

Arrangemangsstöd

För många släktforskarföreningar, särskilt de mindre, är ekonomin ett problem.

Föreningarna har ofta inga andra intäkter än medlemsavgifterna, och dessa skall räcka till mycket; utskick, tryckningskostnader för medlemstidning, kanske hyreskostnader för lokal, litteratur och hjälpmedel av olika slag för ”forskarrummet”, mötesverksamheten, utflykter, arvoden till gästade talare och mycket annat. De bidrag som kan och bör sökas hos lokala kulturnämnder och studieförbund är ofta otillräckliga, ibland helt obefintliga.

Sveriges Släktforskarförbund har därför beslutat att från den 1 juli 2001 och ett år framöver på försök införa en bidragsform för särskilda typer av arrangemang. Bidragsgrundande blir inte det vanliga föreningsmötet för de egna medlemmarna, utan de tillfällen då föreningen vänder sig ut mot allmänheten, mot särskilda grupper (t.ex. skolor eller pensionärsföreningar) eller vid större, *öppna*, släktforsarsamlingar med fler föreningar inblandade. Bidraget, som kallas **Arrangemangsstöd**, skall ses som ett sätt att sprida budskapet, att göra släktforskningen och släktforskarverksamheten kända. Förbundsstyrelsen har beslutat om följande riktlinjer:

- Arrangemangsstöd lämnas, efter ansökan, till **öppna** arrangemang, som vänder sig till allmänheten, eller till en större grupp än den egna föreningen, ex. öppna hus, regionala släktforskarträffar, skolor o.s.v.
- Endast medlemsföreningar inom Sveriges Släktforskarförbund kan komma ifråga för detta stöd.
- Endast ett bidrag per arrangemang kan utgå. (Två föreningar kan inte söka bidrag till samma arrangemang)
- I ansökan skall anges samtliga beräknade kostnader för lokal, program, arvoden/reseersättningar för gästade talare, annonsering etc. samt beräknade inkomster (inklu-

sive sökta och/eller erhållna övriga bidrag) i de fall sådana kan förväntas.

- Inför och under genomförandet av programmet skall det anges i annonser, programblad, inbjudningar, muntliga introduktioner o.s.v. att arrangemanget genomförs ”med stöd av” eller ”i samarbete med” Sveriges Släktforskarförbund.
- Arrangemangsstöd (bidrag) medges högst en gång per kalenderår och medlemsförening och utgår med högst **50%** av den beräknade kostnaden (minus intäkter, där även bidrag från andra bidragsgivare skall redovisas) – dock högst **3000:-**
- Ansökningar skall inkomma till kansliet *minst 1 månad före första offentliggörandet av arrangemanget* för att kunna behandlas. Ansökan skall vara undertecknad av medlemsföreningens ordförande och kassör.
- Förbundsstyrelsen delegerar den löpande hanteringen av bidragsgivningen till förbundskansliet, som efter styrelsens direktiv och i samråd med förbundsordföranden beviljar resp. avslår ansökningarna.
- Senast en månad efter genomfört arrangemang skall ekonomisk redovisning av utfallet sändas in till förbundskansliet. Även antalet deltagare/besökare skall rapporteras.

Välkomna!

med ansökningar om *Arrangemangsstöd* till arrangemang som offentliggörs tidigast den 1 juli 2001.

En särskild blankett för ansökan och redovisning kommer att tas fram och skickas ut till alla medlemsföreningar. Intill dess går det att bra författa ansökningar på egen hand utifrån ovanstående punkter.

TR

Sveriges Släktforskarförbunds Arkiv- och Bibliotekspris

Släktforskning fortsätter att vara en företeelse som engagerar och aktiverar stora delar av det svenska folket. Ibland talar man t.o.m. om en folkrörelse, jämförbar med idrotten eller musiken. Och det är verkligen inte bara pensionärer som intresserar sig för släktens historia. Nej, nu är det människor i alla åldrar och från alla delar av samhället som med glädje och entusiasm deltar i den lustfyllda jakten på förfäder. På senare år har även ett nytt element kommit in, nämligen datorn och internet, och det är slående hur hög procent av släktforskarna, även de äldre, som har tagit till sig den nya tekniken.

Nu som förut spelar arkiven och de lokala biblioteken en viktig roll när det gäller släkt- och hembygdsforskning. Både när det gäller litteratur om hembygden och lokalt material i form av mikrofilmade kyrkoböcker och tidningar m.m., men också som "värdar" för de lokala släktforskarföreningarna. På många håll lever bibliotek och släktforskarförening i symbios med varandra, tar kanske gemensamt ansvar för ett forskarrum, ser till att nybörjarkurser kommer till stånd och att förmedling av mikrokort och viss handledning till ovana forskare fungerar. På samma sätt har många arkiv ett nära samarbete med de lokala föreningarna, inte minst kring registreringsprojekt, men också ibland kring handledning och vägledning i forskarsalen.

På andra håll är det sämre. När man frågar efter "forskarrummet" får man en nyckel på en träbricka, får tillsägelse att gå ut igen, gå runt kvarteret och ned i en källare där man snarar över boktravar och gamla utställningsskärmar från 1987. Längst bort i korridoren hittar man så ett rum dit solen aldrig når, och där de två läsapparaterna, utrangerade vid bibliotekets datorisering, ibland fungerar...

Inom Sveriges Släktforskarbund, som har 129 medlemsorganisationer med sammanlagt omkring 42.000 medlemmar, vill vi gärna lyfta fram "Det goda exemplet". Vi vill en gång om året utse och premiера ett arkiv och ett bibliotek, som på olika sätt har sett till att göra forskarrummet innehållsrikt och trivsamt, samt upplever släktforskarna som ett välkommet och uppskattat inslag bland sina nyttjare. Några av de kriterier som bör beaktas är följande;

Bibliotek

- en inom ämnet släktforskning kunnig personal eller släktforskaransvarig person, eller ett sådant samarbete med den lokala släktforskarföreningen, att behovet av handledning m.m. tillgodoses.
- ett särskilt rum, eller avskild del, avsedd för släktforskning, med rymliga arbetsbord och väl fungerande läsapparater samt mikrokort, åtminstone för den egna kommunen, och annat lokalt material.
- ett gott utbud av släktforskarlitteratur dels i form av handböcker och biografiska uppslagsverk, dels ett rikhaltigt sortiment av lokalt anknutna genealogiska och biografiska verk samt hembygds litteratur.
- en internetansluten dator i eller i närheten av släktforskarummet, där forskarna dels kan använda SVARs katalog över kyrkoböcker m.m., dels kan hitta annat material av värde för sin forskning, samt de nya databaserna och hjälpmedlen på CD.
- ett gott samarbete med lokala släktforskarföreningar med inhämtande av deras synpunkter vid inköp till släktforskaravdelningen, samt samarbete med föreningarna vid olika arrangemang på biblioteket.

När lillan kom till jorden, det var i Maj

OBS!

Bibliotekets avgifter (eller avsaknad av sådana avgifter) för förmedling av mikrokortslån från SVAR bör inte vägas in i bedömningen, eftersom biblioteken oftast inte har någon möjlighet att påverka kommunernas avgiftspolicy. Bibliotekets ambitioner och strävanden för att påverka avgiftspolitikerna i en för släktforskarna gynnsam riktning kan dock beaktas.

Arkiv

- Arkivets öppettider är en viktig del när det gäller tillgänglighet. Särskilt bör förekomsten av kvällsöppen och/eller lördagsöppen forskarsal beaktas.
- ett gott samarbete med olika släktforskarföreningar och hembygdsföreningar samt med lokala museer och institutioner.
- en god utrustning, i form av fungerande läsapparater, datorer m.m. samt en hög ambition när det gäller att införskaffa litteratur, databaser och andra hjälpmedel.
- en hög ambition när det gäller framtagning av register och förteckningar.
- en internetansluten dator i eller i närheten av forskarsalen, där forskarna dels kan använda SVARs katalog över kyrkoböcker m.m., dels kan hitta annat material av värde för sin forskning, samt de nya databaserna och hjälpmedlen på CD.
- en god beredskap för kopiering (både via beställning och s.k. "snabbkopiering" inom huset), samt utrustning för olika typer av kopiering (ex. direktkopiering från mikrokort, scanning, mikrofilmning, reprofoto).
- Arkivet bör, i förekommande fall, verka för goda kommunikationer till och från arkivorten, samt se till att det finns parkeringsplatser till rimlig kostnad vid eller i omedelbar närhet av arkivet.

TR

Sveriges Släktforskarförbund

inrättar härmed två nya, årliga priser:

**Årets Arkiv och Årets Bibliotek
ur släktforskarperspektiv**

Arkiven och biblioteken nomineras av medlemsföreningarna. Även nomineringar från enskilda släktforskare kan beaktas.

Nomineringarna, som skall vara väl motiverade och försedda med referenser, skall vara förbundsstyrelsen till handa senast den 1/5 varje år.

Förbundsstyrelsen utser, efter samråd med lokala nyttjare, "Årets Arkiv" och "Årets Bibliotek" Besluten offentliggörs i samband med Släktforskarförbundets riksstämma, samt utdelas, under högtidliga former, vid Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg.

Prisen utgörs av litteratur, mikrokort/mikrofilm, register, databaser eller utrustning för läsesalen/forskarrummet till ett värde motsvarande 10.000:- vardera, och kan ej delas. Det förutsätts att det belönade arkivet/biblioteket samråder med den nominerande föreningen om prisets innehåll.

Nominera nu!

Nu är det dags att nominera kandidater till "Årets Arkiv" och "Årets Bibliotek".

Skicka in er förenings förslag (eller mejla/faxa) till kansliet i Stockholm senast den 1 juni (nomineringstiden utsträckt i år) och motivera väl. Glöm inte referenserna!

Tyvärr!!

Matts Billgren meddelar att han tyvärr inte har någon biblioteksstatistik att presentera i detta nummer heller.

när göken gol, sa mamma att det lyste...

Några tips från Redaktörskursen i Linköping

Vid Redaktörskursen i Linköping 2000 diskuterades ett antal frågor av deltagarna, och slutresultatet blev följande, som alla tyckte var ganska bra tips:

- ✍ För att göra sin tidning lättläst bör man tänka på att använda vitt eller s.k. off white papper. Pappersvikten bör vara minst 60g för att texten inte ska lysa igenom från andra sidan. Blankt papper bör man undvika, förutom på omslaget, där det kan passa. Man bör också tänka på att inte välja pappersfärger som är svåra för färgblinda.
- ✍ Man bör använda antingen två eller tre spalter. Tre spalter gör det lättare att variera layouten.
- ✍ Det är självklart att använda sidnumrering.
- ✍ Man kan gärna tänka i uppslag och försöka se till att textmassan inte blir för kompakt. Gärna minst en bild på varje uppslag.
- ✍ Man bör välja ett lättläst typsnitt, inte för litet med hänsyn till de äldre, och inte laborera med för många sorter.
- ✍ Man ska förstås vinnlägga sig om att redigera bort alla stavfel, syftningsfel etc, så att tidningen har så god svenska som möjligt. Vid större omarbetningar bör författaren få ett korrektur. Det är också helt OK att refusera bidrag, men man kan ju försöka formulera sig vänligt.
- ✍ Långa texter bör förses med mellanrubriker. Stycken, som inte följer direkt på en mellanrubrik, bör ha ett litet indrag på första raden.
- ✍ Fasta avdelningar, typ bokanmälningar, bör komma på ungefär samma plats i varje nummer.
- ✍ En ruta med uppgifter om föreningens styrelse och redaktion, med kontaktuppgifter, ska finnas i varje nummer.
- ✍ Man ska helst undvika att dela upp artiklarna i bitar med "forts. följer". Alldeles särskilt ska man undvika att ha sista biten före den första.
- ✍ När det gäller artiklar bör man sträva efter att de i förekommande fall ska ha ordentliga källhänvisningar.
- ✍ En innehållsförteckning är alltid bra att ha med.
- ✍ I en släktforskartidning väntar man sig att hitta ett varierat innehåll om släktforskning, men även föreningens program, korta referat från möten och träffar, efterlysningar, och då gärna med svar (om sådana kommit), allmänna släktforskarfrågor, också gärna med svar, lärorika forskningsexempel och bokanmälningar. Kanske också referat från andra tidningar.
- ✍ Man kan ha med gamla dokument, både som läsövning med uttolkning i följande nummer och för att vidga kunskapen om gamla tider och dess språk. Man bör dock inte trycka av sida upp och sida ned med utdrag ur domböcker på gammalstavning, då är det bättre att skriva ett referat av målet med modern svenska och litet mellanrubriker.
- ✍ Man bör inte trycka om artiklar ur andra medlemsblad, det kan bli en sorts rundgång och tråkigt för den som läser samma artikel för tredje gången. Däremot kanske man kan hitta läsvärda artiklar i andra typer av tidskrifter. Då gäller förstås att tänka på copyrighten och fråga om lov ordentligt.

Elisabeth Thorsell

Till
Kulturminister Marita Ulvskog
Kulturdepartementet
Stockholm

Angående släktforskning som kulturfaktor, vetenskap och ideell rörelse

Under de senaste decennierna har släktforskning fått ett uppsving av sällan skådat slag, och den är en företeelse som engagerar och aktiverar stora delar av det svenska folket.

Sveriges Släktforskarförbund har idag 129 medlemsföreningar över hela landet, och dessa i sin tur har ca 44.000 medlemskap. Kanske är det så många som 100.000 personer som räknar sig som släktforskare, alla är ju inte organiserade i någon förening. Människor i alla åldrar och från alla delar av samhället deltar med glädje och entusiasm i forskningen om sina förfäder och ökar sin kunskap om levnadsvillkoren under gångna tider.

Släkt- och hembygdsforskare är idag beroende av de mikrokort över framför allt kyrkoboksbeståndet, som sedan 1980-talet produceras och görs tillgängliga av Riksarkivets enhet SVAR i Ramsele.

SVAR:s verksamhet finansieras nästan helt av nyttjarna, antingen direkt eller via de kommunala biblioteken. Att hyra en volym (ett kuvert) mikrokort kostar idag 20:- plus returporto för den forskare som vänder sig direkt till SVAR. De flesta beställer dock mikrokorten via kommunbiblioteken, som ofta, men långt ifrån alltid, subventionerar lånen. Kostnaden för den enskilde kan variera från 0 kr till 25 kr per volym. Det här innebär en stor orättvisa kommuner emellan, vilket också visar sig i utlåningsstatistiken. I en del kommuner forskas det flitigt, i andra mycket lite. Det är också lätt att förstå att de, som måste avstå från att söka sina rötter eller forska i sin hembygd, är de som har en begränsad ekonomi, arbetslösa och skolungdomar t.ex. och vissa grupper av pensionärer.

Vi är medvetna om att biblioteksavgifter av det här slaget givetvis faller under den kom-

munala kompetensen och inte kan påverkas av centrala myndigheter, som dock bör vara medvetna om vilka stora skillnader i tillgänglighet och kostnader det nuvarande upplägget av mikrokortshanteringen medför.

Ett annat problem är de allt längre väntetiderna kring mikrokortshanteringen. Trots de höga avgifterna kunde forskarna dock länge glädja sig åt den goda och snabba service som SVAR erbjöd. Ett par, tre dagar och så fanns de efterlängttade korten på plats. Sedan ett år tillbaka är läget ett helt annat. Nu är väntetiderna mellan 2 och 3 veckor, och detta kan inte skyl-las på postverket. Det visar sig, att mycket av SVARs verksamhet har varit uppbyggd kring arbetsmarknadsåtgärder, ALU-anställda och andra liknande program. När reglerna nu har ändrats och arbetslösheten gått ned, står SVAR utan tillräcklig arbetsstyrka och har inga ekonomiska möjligheter att anställa den personal som behövs för att upprätthålla en rimlig service. Riksarkivets bidrag är i sammanhanget försumbart.

SVAR är i skriande behov av ökade anslag. Som släkt- och hembygdsforskare är vi alla beroende av det källmaterial, bl.a. kyrkoböcker, bouppteckningar och andra handlingar, som förvaras hos och vårdas av våra landsarkiv, men som forskarna vant sig vid finns lättare tillgängligt via SVAR. Den försämrade servicen kommer sannolikt att innebära att nyttjarna/forskarna kommer att återvända till forskarsalarna på våra landsarkiv, vilka knappast har resurser för att ta emot en ökad tillströmning av forskare.

De ovannämnda källorna till vår historia omfattas givetvis av offentlighetsprincipen, varför arkiven håller sina forskarsalar öppna för både akademiska forskare och släktforskare,

där de senare är i stor majoritet. Tyvärr tillämpar de flesta arkiv kontorstid (ca 9.00 – 16.00), vilket effektivt utestänger stora delar av den arbetande befolkningen, liksom många studerande. En del arkiv har visserligen öppet några kvälls- eller lördagstimmar i veckan, vilket dock inte löser tillgänglighetsproblematiken.

Den logiska lösningen på många av dessa tillgänglighets- och rättviseproblem vore att göra stora delar av det svenska historiska källmaterialet tillgängligt via Internet. Tekniken finns och behöver egentligen bara finslipas.

Men resurserna saknas, och på grund av detta tycks ärendet vara lågprioriterat hos Riksarkivet.

Den digitala utvecklingen skenar iväg, och tyvärr ligger Sverige inte längre i frontlinjen när det gäller att använda den nya tekniken för att tillgängliggöra källmaterial. Med tanke på det stora antalet svenska medborgare av utländskt ursprung är det än viktigare att den nya, gränslösa, tekniken får utvecklas och komma alla till del. Kommande generationer svenskar skall också ha möjlighet att söka sin släkts ursprung. Vidare bör vi inte glömma alla med svenska rötter, som finns utomlands (15 miljoner svenskättlingar i USA t.ex.) och vars intresse för Sverige och sitt svenska kulturarv även medför ekonomiska fördelar för landets turistnäring.

Vid en internationell jämförelse har Sverige lagt ut ganska lite material fritt på Nätet. Ett undantag är databearbetningen av den s.k. *Folkräkningen 1890*, som via skattemedel (arbetsmarknadsåtgärder) framtagits av Riksarkivets enhet "Arkion". Materialet lär vara helt klart, men endast ett fåtal län finns tillgängliga på Nätet. Arkion vill hitta ett system för att ta betalt för sökningarna och håller därför inne med det man har, samt hotar att även dra tillbaka den information som faktiskt har lagts ut. Denna inställning går stick i stäv mot de vackra ord om tillgänglighet och om att med modern teknik få ut arkiven till folket, som annars hörs från Riksarkivet.

Sveriges Släktforskarförbund vill gärna ha ett sammanträffande med Kulturministern om amatörforskningens ställning och villkor samt om visioner och utvecklingsmöjligheter för

framtiden. Vårt intresseområde är också starkt förknippat med offentlighetsprincipen varför även sådana aspekter bör få vara med. Klart är, att släkt- och hembygdsforskning är en växande folkrörelse som förtjänar uppmärksamhet och utrymme bland övriga kulturyttringar i samhället.

Stockholm den 10 april 2001

Sveriges Släktforskarförbund

Ted Rosvall, förbundsordförande

Förbundsförsäkringen

Sedan 1999 är alla medlemmar i alla medlemsföreningar gruppolycksfallsförsäkrade via Sveriges Släktforskarförbund. Försäkringen är tecknad hos försäkringsbolaget *if* (f d Skandia).

Ersättning vid skada kan omfatta

(bb=basbelopp):

Medicinsk invaliditet (10 bb)

Ekonomisk invaliditet (20 bb)

Dödsfallskapital (0,5 bb)

Läke- rese- och tandbehandlingskostnader (skäligt belopp)

Rehabilitering (2 bb)

Personliga tillhörigheter (0,5 bb)

Extrakostnader under den akuta läknings-tiden (3 bb)

Försäkringen gäller vid olycksfallsskada som drabbar den försäkrade under arrangemang i regi av Sveriges Släktforskarförbund eller dess föreningar, samt vid resa direkt till och från sådant arrangemang.

Vid skada vänder man sig direkt till *if* och anger gruppavtalets försäkringsnummer GP000073-7817. Häftet med de allmänna försäkringsvillkoren borde kunna laddas ner från *ifs* hemsida www.if.se/foretag/ men jag har inte lyckats hitta dem där. De kanske läggs upp om några börjar fråga efter dem. Telefon till *if* är 020-56 56 56.

Carl Szabad

Davenport 12-15 september 2001

”Det finns fler svenskättlingar i USA än i Sverige”

Denna häpnadsväckande slutsats lär faktiskt vara alldeles sann. Det ”svenska blodet” flyter, ehuru uttunnat, hos ca 15 miljoner amerikaner, men bara hos ca 8 miljoner människor här i Sverige. Det här innebär att det finns en oerhörd potential för svensk-relaterad släktforskning hos våra avlägsna släktingar i USA, kanske rent av ett uppdämt behov av information och vägledning. Samtidigt finns det i Sverige ett stort intresse för att hitta de försvunna emigranterna och deras ättlingar, manifesterat genom emigrantforskarcirklar, produktionen av CD-emigranten, EMI-bas och flera andra datorstödda hjälpmedel, samt genom Svenska Emigrantinstitutet i Växjö, Emigrantregistret i Karlstad, Göteborgs-Emigranten m.fl. institutioner och projekt.

Vår amerikanska systerorganisation, *The Federation of Genealogical Societies (FGS)*, anordnar, liksom vi själva, varje år släktforskar dagar, med konferenser, föredrag, utställningar o.s.v. I år är arrangemanget förlagt till Davenport i Iowa, en plats som får sägas ligga mycket centralt ur svensk synvinkel. Davenport gränsar till Rock Island och Moline, två stora svenskorter, och ligger i närheten av Bishop Hill, Galva, Princeton och Galesburg – samtliga med tidig svensk bosättning. På ett par timmars avstånd ligger den stora svenskstaden Rockford, och något längre bort Chicago, som en gång i tiden var Sveriges andra stad... Minnesota är grannstat. En svensk närvaro just vid dessa släktforskar dagar skulle säkert generera många spännande kontakter och ge kunskap om nya redskap i form av böcker, CD-skivor, Internetsidor och andra genealogiska hjälpmedel.

Förbundsstyrelsen har nu beslutat delta vid släktforskar dagarna i Davenport med en blågul, kontaktskapande monter med följande innehåll;

- En eller flera särskilda broschyrer med engelsk text kring svensk släktforskning, släktforskarrollen, nättidningen **Rötter**

med *Anbytarforum* och svenska CD-produkter.

- Montern skulle vara ”datoriserad” med flera datorer med svenska register och databaser (Sveriges Dödbok, Emigranten, PLFs databas, Kronobergs Databas, Söder- och Klaraskivorna, Svenska ortnamn, Sveriges telefonkatalog på CD m.fl.) tillgängliga och direkt sökbara. Montern skulle också, givetvis, vara Internetansluten för att kunna visa Rötter, Anbytarforum, DIS-BYT, Jönköpings databas, Släktdata, Lantmäteriets kartsök m.m.

- Direktkontakt via email/fax till ”hemmavärdarna” skulle upprätthållas. Frivilliga medhjälpare, placerade på t.ex. Släktforskarnas Hus eller Ramsele/Kyrkhult skulle direkt kunna hjälpa till med enkla sökningar ur det svenska källmaterialet, så att de som besöker montern omedelbart skulle kunna få besked och därmed en positiv första kontakt med svensk släktforskning.

Den andra sidan av myntet vid släktforskar dagarna i Davenport är att den svenska delegationen skulle få tillfälle att informera sig om nya produkter och ny teknik inom den amerikanska släktforskningen, kunskaper som kan vara värdefulla även för svensk släktforskning och för ev. nya projekt inom Sveriges Släktforskarförbund.

Kommer en svensk närvaro vid släktforskar dagarna i Davenport innebära en stor börda av efterarbete, ändlösa och oavvoderade forskartimmar, rådgivning o.s.v.?

Knappast! Det är tvärtom vår uppfattning att många av våra medlemsföreningar, kanske rent av alla, skulle tycka att det vore roligt med nya kontakter med svenskättlingar i USA, särskilt då sådana som härstammar från just den egna föreningens verksamhetsområde. Inom varje förening finns det säkert enskilda forskare som gärna ställer upp med utdrag ur sina

egna samlingar, eller utför mindre undersökningar åt de nya kontakterna. För Sveriges Släktforskarförbunds vidkommande handlar det framför allt om att förmedla de eventuella förfrågningar som inflyter till rätt förening eller kontaktperson.

Till Amerika reser *Annika Otfors, Ingrid Nilsson, Anna-Lena Hultman, Sam Blixt* och *Ted Rosvall*.

Föreningen DIS har beslutat att haka på och kommer också att finnas med i den svenska montern. Om fler föreningar eller enskilda skulle vara intresserade av att, på egen bekostnad, vara med om detta stora äventyr går det bra att (snarast) höra av sig till kansliet.

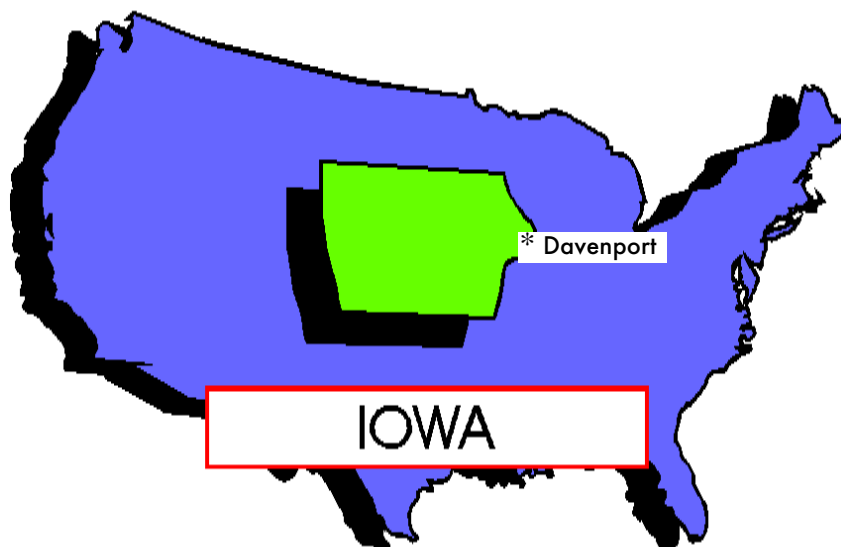
Vill Du vara kontaktperson i Sverige?

Under den tid konferensen pågår (12-15/9 ca klockan 16.00 – 01.00 och den 16/9 19.00-23.00) skulle vi behöva ha lite hjälp med ”jour” på olika arkiv och mikrokortscentra.

Vi behöver även personer som har särskilda resurser i form av stora samlingar, databaser eller som har goda kunskaper och ett stort kontaktnät i en region.

Får vi kontakta er via email eller fax under dessa dagar för hjälp och tips så vore vi mycket tacksamma.

Hör av dig till kansliet om du har möjlighet att ställa upp.

Välkomna till Borås!

Släktforskardagar

24–26 augusti

Tema:

Från gårdfarihandel till postorder

Släktforskardagarnas sida: <http://boras2001.shows.it/>

Anmälningar görs enklast via formulär på hemsidan eller ring Göran Weiler (0320-555 29), Britt Hagman (0320-480 87) eller PO Stenbäcken (0320-135 95).

Vi drogo till Dalom - första vårkonferensen

Helgen 24-25 mars var det ovanligt gott om släktforskare i Leksand, och visst var Släktforskarnas Hus ett stort dragplåster, men det som samlade forskarföreningsfolk från Skåne till Norrbotten var Sveriges Släktforskarförbunds första *Släktforskar- och Förtroendemannakonferens*. Konferensen kom till efter en motion till Riksstämman i Linköping, och nu skulle den gå av stapeln.

Förbundsstyrelsen passade på att ha möte dagarna innan, och en och annan hann också med litet forskning innan allt startade.

Ca 65 personer hade anmält sig, och kom också i tid till lunchen på Moskogen, varefter första dagens allvar vidtog i stiliga lokaler på S:t Persgården.

Första dagen

Förbundsordförande *Ted Rosvall* hälsade välkomna, presenterade styrelse och anställda, och höll själv det första anförandet, om att tala offentligt. Vissa av hans punkter, särdeles den om den ö-ande föreläsaren, togs sedan ad notam av de därpå följande talarna.

Resten av programmet handlade om *Anbytarträffar*, *Studiebesök*, *Öppna Hus* och annat man kan hitta på för att få en bra och livlig verksamhet i sin förening. Bra inlägg hördes från vant föreningsfolk, och många tips förmedlades.

Efter kaffet serverade *Stenåke Pettersson* från Släktforskarnas Hus en rejäl dos lokal kultur genom sitt härliga framförande av Prologen till Himlaspelet, som väckte mångens längtan till en sommarkväll i Samsildalsgropen som åskådare till spelet.

Därpå framträdde förbundets kanslichef *Carl Szabad* i en oväntad roll, nämligen som en driven sockenforskare. Carls socken heter *Resele* i Ångermanland, där han gått som en dammsugare genom skattelängder och domböcker och kartlagt det mesta. Han följdes av *Anna-Lena Hultman*, som berättade om den registreringsiver som finns i Ulricehamnsbygdens Forskarclubb, där man registrerat uppbud, emigranter och en hel del annat. *Sven Johansson* berättade

om hur man i Halland arbetat för att få fram den förnämliga boupptecknings-CD:n (se ShF 1/01). Till slut berättade *Karl-Ingvar Ångström*, Midälva GF, om lantmåteriets digitalisering av kartorna (se ShF 1/01).

En trevlig middag på Moskogen följdes för många av Nattforskning på Släktforskarnas Hus, där den sista läsapparaten stängdes av vid tvåtiden på morgonkulan.

Andra dagen

Söndagsmorgonen inleddes av *Ted Rosvall*, som berättade om några av de beslut, som fattats på styrelsemötet rörande några nya idéer, läs mer på Förbundssidan.

Därefter berättade *Carl Szabad*, nu som kanslichef, om de fördelar föreningarna har av att vara medlemmar i Släktforskarförbundet. Spännvidden på dessa är stor, allt från Föreläsarbanken till gruppförsäkringen vid aktiviteter.

Efter kaffet vidtog debatten om stadgeförslaget, där en panel, som bestod av *Sture Bjelkåker* (DIS), *Jojje Lintrup* (Ovansiljan), *Ian Hamilton* (Genealogiska Föreningen) och *Jan Appelquist* (Förbundets 2:e vice ordförande) inledde det hela. Förbundsordförande *Ted Rosvall* fungerade som moderator och fördelade ordet. Diskussionen fokuserades på frågorna om regionala förbunds anslutningsformer, de stödjande medlemmarnas vara eller icke vara samt frågan om Arbetsutskottet ska vara stadgereglerat eller ej. Många synpunkter hördes och förbundsstyrelsen tecknade sig dem till minne inför det fortsatta arbetet med stadgarna.

Efter lunch skingrades en som det syntes mycket nöjd skara deltagare över landet igen, med många nya idéer och intryck i bagaget.

Elisabeth Thorsell

Tidigare publicerat i *Släkthistoriskt Forum* 2/01

Bonus

Under fjolåret bestämdes att den tidigare progressiva bonuskalan, där föreningen som max kunde få 10 % vid inköp av böcker, skulle höjas till en linjär 15 % bonus. Detta innebär att många föreningar som köpt böcker från riksförbundet kunnat sänka sin medlemsavgift avsevärt.

Tre föreningar slipper på det viset helt avgift i år, nio ytterligare får medlemsavgiften sänkt till under häften och ytterligare nio får mer än en tredjedel i rabatt på avgiften. Är ni en av de föreningar som tjänar på att handla böcker och CD genom förbundet?

Hotell

Inför riksstämman måste vi meddela en märklig bestämmelse som hotellkedjan *Scandic* tillämpar och som jag blev varse första gången i Linköping i fjol. *Scandic* fakturerar inga föreningar, utan man måste betala direkt vid avresan.

Vi har aldrig råkat ut för detta förfarande hos något annat hotell som förbundet anlitat under årens lopp. Vi rekommenderar alltså att den som trots detta vill bo på *Scandic* förser sig med pengar i förväg, antingen via kort eller kontanter. Annars finns många andra trevliga hotell i närheten som tillämpar normala betalningsvillkor för organisationer, dvs mot faktura.

Funktionärer

I *föreningens* exemplar av ANGELÄGET medföljer en lista över de funktionärer inom föreningen som får ANGELÄGET. Kontrollera att den stämmer och meddela annars om uppgifterna är inaktuella. De som ska ha ANGELÄGET är ordförande (ORD), vice ordförande (VOR), sekreterare (SEK), kassör (KAS) och eventuell redaktör (RED), förutom föreningens eget exemplar. Om någon mer i styrelsen vill ha ANGELÄGET går det bra att ladda ner den som en pdf-fil från **Förbunds-Rötter**, adress www.genealogi.se/forbund/ eller via länk från vanliga **Rötter**.

Rötter har fått en syster

I slutet av mars lanserades en ny avdelning på nättidningen **Rötter**.

Den har fått namnet **Förbunds-Rötter**, och är tänkt att innehålla mängder av information om Sveriges Släktforskarförbund och dess medlemsföreningar.

Här hittar man adresser till alla föreningar, till förbundsstyrelsen och till valberedningen. Här finns information om verksamheten, publikationer, konferenser, stämmor och mycket, mycket mer. Det är bara att gå till www.genealogi.se och sedan klicka på **Förbunds-Rötter** så öppnar sig en enkel meny där det bara är att klicka sig vidare.

I **Förbunds-Rötter** kommer vi också att informera om nyheter i förbundet, styrelsebeslut, nya projekt, skrivelser till myndigheter o.s.v. precis som vi gör i ANGELÄGET. Det skall betonas att ANGELÄGET fortfarande är förbundets officiella organ för information till medlemsföreningar, och all väsentlig information kommer givetvis att finnas både i ANGELÄGET och i **Förbunds-Rötter**. Ambitionen är dessutom att informationen skall publiceras ungefär samtidigt i båda media. Ibland, särskilt när det är långt till nästa utgivningstillfälle för ANGELÄGET, kan det dock bli nödvändigt att informationen kommer ut omedelbart i **Förbunds-Rötter**.

I denna brytningstid mellan gammal och ny teknik får vi låta "tusen blommor blomma" och använda oss av alla informationskanaler som finns.

Eftersom långt ifrån alla styrelsemedlemmar i våra 129 föreningar är uppkopplade till Internet är det viktigt, att de i en föreningsstyrelse, som är uppkopplade, också tar ansvar för att informera dem i sina respektive styrelser som inte är det. Men, huvudinriktning skall som sagt vara att informationen skall komma samtidigt i ANGELÄGET och i **Förbunds-Rötter**.

Välkomna till Förbunds-Rötter!

TR

